

Bibliográfia

A 2010-ben megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája – 2. rész

Elképzelésünk szerint a folyóiratban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott rövid, tényyszerű leírás, amely a szokásos bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. A folyóirat első két lapszámában terveztük a 2010-ben megjelent, önálló publikációk összegyűjtését. Vállalkozásunk elindítását követően azonban azt tapasztaltuk, hogy ez nem lehetséges, két okból sem. Egyrészt, az egy-egy évben megjelent szakkönyvek száma eléri azt a nagyságrendet, ami mellett a feldolgozás legalább három vagy inkább négy lapszámot igényel (2010-ben több mint 300 kiadvány jelent meg). Másrészt pedig, egy naptári év termése csak kb. másfél-két év után válik elérhetővé a közkönyvtárakban, illetve az adatbázisokban (pl. a Magyar Országos Közös Katalógusban, azaz a MOKKA-ban).

Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára, amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok teljes feldolgozását, illetve – a mienkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi. Emellett – figyelemmel a gyakorlatra, miszerint a köteleespéldányok gyakran csak jelentős késedelemmel jutnak rendeltetési helyükre, illetve hogy egy-egy kiadvány tényleges megjelenési éve esetenként eltér a benne feltüntetett évszámtól – kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. A szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat is igyekeztünk fellelni és hasznosítani. Tisztában vagyunk azzal, hogy az így fellelt könyvek köre és a feldolgozás szempontrendszerének legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszünk és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik.

A rovat belső szerkesztési elve szerint a kiadványokat témák (jogterületek) szerint csoportosítjuk. Külön vesszük az egy-egy kiemelkedő személyiség tiszteletére készült ünnepi tanulmányköteteket, amelyek gyakran több, különböző tárgykörhöz tartozó tanulmányokat tartalmaznak. A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolható be. A terjedelmet oldalszámban adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok esetében az ISSN-t.

A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnomások kivételével) 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények értékelését azonban nem végezzük el. A felhasználók lehetséges körére pedig általában csak akkor utalunk, ha a témamegjelölés és a műfaj e tekintetben nem feltétlenül ad eligazítást.

A gyűjteményes munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát megnevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el.

Az annotációk elkészítésében a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának munkatársai működtek közre: Árva Zsuzsanna (Á. Zs.) egyetemi docens, Bartha Attila (B. A.) egyetemi tanársegéd, Bartha Ildikó (B. I.) egyetemi adjunktus, Dorka Dóra (D. D.) doktori ösztöndíjas, Fazekas Flóra (F. F.) egyetemi adjunktus, Fodor László (F. L.) egyetemi tanár, Gyüre Annamária (Gy. A.) doktori ösztöndíjas, Lukács Nikolett (L. N.) doktori ösztöndíjas, Szabó Zsuzsanna (Sz. Zs.) egyetemi tanársegéd, Tóth Andrea Noémi (T. A. N.) doktori ösztöndíjas és Veszprémi Bernadett (V. B.) egyetemi adjunktus.

AGRÁRJOG

■ Szövetkezeti jog

RÉTI Mária

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 410. Bibliográfia: 405–408. ISBN 978 963 312 020 0.

- A szerző egyetemi oktató. Munkája elsősorban a jogi oktatást segítő azokban az intézményekben, ahol a szövetkezeti jog a képzési rendszer része. Ennek az igénynek felel meg a szövetkezés történetének és alapelveinek az áttekintése, a magyar szabályozás- és fejlődéstörténet mellett az európai modellek bemutatásával. A 2006 óta hatályos magyar szövetkezeti törvény alapján vizsgálja a szövetkezetek szervezeti és vagyoni viszonyait, kitérve a speciális szövetkezetek (iskola-, lakás-, szociális, illetve hitel- és takarékszövetkezetek) sajátosságaira. Ezek között tárgyalja az Európai Szövetkezet hazai szabályait, majd egy külön fejezet ismerteti a vonatkozó nemzetközi dokumentumokat. A 331–400. oldalakon az ismeretanyagot német nyelven foglalja össze. (F. L.)

■ Agrár- és vidékfejlesztési igazgatás

MIKÓ Zoltán – PAPP Zsigmond – KRISTÓ Katalin – BOROS Anita – IMRE Miklós
Szaktudás, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 260. Bibliográfia: nincs. ISBN 978 963 9935 48 8.

- A szerzők az agrár-szakigazgatásban, illetve a felsőoktatásban dolgozó szakemberek. Szándékuk szerint az agrár-, illetve vidékfejlesztési szakigazgatási ismeretek gyakorlatias megközelítését adják. A szervezetrendszer 2010-es átalakítására már reflektálnak. A sajátos, ágazati (növénytermesztési, állattenyésztési, földvédelmi, élelmiszerjogi, erdő- és vadgazdálkodási stb.) intézmények és előírások

mellett bizonyos ingatlan-nyilvántartási, versenyjogi, munkaügyi és környezetvédelmi normákkal is foglalkoznak, illetve kitérnek a Közös Agrárpolitika eszközrendszerére, pénzügyeire is. Az egyes fejezeteket rövid áttekintéssel kezdik, amit esetenként a fontosabb jogszabályszevegek tartalmának összefoglalása, illetve a tárgytól függően iratminták, jogszabályjegyzékek követnek. (F. L.)

■ *Ingatlan-nyilvántartás*

HORVÁTH Gyula

CompLex Kiadó, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 226. Bibliográfia: nincs. ISBN 978 963 295 069 3.

- A szerző ügyvéd; könyve a jogszabályi háttér és néhány jellemző eset rövid bemutatását követően hét témakörben foglalja össze az ítélkezési gyakorlat legfontosabb tanulságait, tendenciáit az ingatlan-nyilvántartási jog területén. Aktuális eljárásjogi problémák jelennek meg benne a törlési perekkel, a társasházi közös tulajdon elidegenítésével, a termőföldre vonatkozó elővásárlási jogok gyakorlásával vagy a tulajdonjog bejegyezhetőségével kapcsolatban. A kötet törzsanyagát esettanulmányként 46 eddig még nem közölt – többnyire közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata körében született, legfelsőbb bírósági és ítéletábrái – ítélet adja, amelyeket egységes szempontok szerint dolgoz fel, elsősorban a gyakorló jogászok számára. (F. L.)

■ *Studia in honorem Endre Tanka*

Szécsi Gábor (szerk.)

KGRE ÁJK, Budapest, 2010.

(Sorozat: De iuris peritorum meritis, ISSN 1789-0896; 7.)

Tanulmánykötet. Terjedelem: 115. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN nincs.

- A kötet a 70 éves Tanka Endrét, a KGRE ÁJK professzorát köszönti. A kilenc itt közölt, hosszabb-rövidebb terjedelmű, vegyes tárgyú tanulmány szerzői többnyire ugyanazon egyetemnek az oktatói. A feldolgozott témakörök többsége a környezetvédelmi szabályozással kapcsolatos (úgy mint a vörösiszap-katasztrófa miatti felelősség, a fenntartható fejlődés folyamata, a jogi személyek büntetőjogi felelőssége vagy a környezetbarát termékjelölés). Ezek mellett a termőföldtulajdon alkotmányjogi megközelítése, az egészségbiztosítás privatizációja, a bizalmatlansági indítvány és a közjegyzői fizetési meghagyás egyes jogi problémái is megjelennek. (F. L.)

■ *Agrárjog: A magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között*

CSÁK Csilla – NAGY Zoltán – OLAJOS István – OROSZ Gábor – SZABÓ Ágnes – SZILÁGYI János Ede – TÖRÖK Géza

Novotni Kiadó, Miskolc, 2010.

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 503. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN 978 963 9360 53 2.

- A szerzők a Miskolci Egyetemhez köthető szakemberek, többségükben egyetemi oktatók. A kötet joghallgatók számára készült, ennek megfelelően a szerzők figyelemmel voltak az Agrárjogot Oktatók Országos Konferenciáján (2005)

megalkotott agrárjogi oktatási tematikára. A munka aktualitását a szakterületen végbement jogszabályi változások és az agrárjog tudományterületén újonnan megjelent szakkikkek, monográfiák adják. A jól strukturált tankönyv foglalkozik az agrárjog elméleti megalapozásával, az agrárüzem tárgyi oldalával, a termőfölddel, az agrárüzemrendszer jogi formáival, az agrárpénzügyekkel, valamint az ún. agrominimum előírások szabályozásával. A kötet alapját a korábbi miskolci agrárjogi tananyagok képezik, azonban az évről évre szükséges tartalmi változásokra tekintettel nem ugyanazon jegyzet újabb és újabb kiadásáról van szó; ezt a szerzők az alcím megváltoztatásával is érzékeltetik. (Gy. A.)

ALKOTMÁNYJOG, EMBERI JOGOK

■ *Antidiszkriminációs és esélyegyenlőségi alapismeretek*

BALOGH Lídia – KÁDÁR András Kristóf – MAJTÉNYI Balázs – PAP András László
L'Harmattan, Budapest, 2010.

(Sorozat: Föld-rész könyvek, ISSN 2060-5404)

Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 124. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 236 236 6.

- A szerzők egyetemi oktatók, kutatók. Kötetük elsősorban a felsőoktatásban résztvevők és a köz- és magánigazgatásban, illetve a jogvédelemben dolgozók számára foglalja össze az egyenlő bánásmód követelményeit, különös hangsúlyt fektetve a civil szervezetek előtt nyitva álló jogvédelmi lehetőségekre. Az elméleti bevezetés a témával kapcsolatos alapfogalmakat és az esélyegyenlőségi megközelítéseket ismerteti. A második fejezet nemzetközi áttekintést nyújt az ENSZ, az Európa Tanács és az Európai Unió antidiszkriminációs törekvéseiről és eszközeiről. A harmadik fejezet a magyar szabályozást mutatja be az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapján. Kiemelten foglalkozik az Egyenlő Bánásmód Hatóság és (az azóta megszűnt) kisebbségi ombudsman szerepével és eljárásaival. A törvényi rendelkezések megértését számos diszkriminációs eset leírása és magyarázata segíti. (F. F.)

■ *Mediáció az egészségügyben. Konfliktusok – betegjogok – megoldások*

DECASTELLO Alice

HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 240. Bibliográfia: 157–163. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 091 3.

- A szerző gyakorló orvos és betegjogi kutató. Az egészségügyi mediáció áttekintésének aktualitását abban látja, hogy hazánkban egyre nő az ún. műhibaperek száma, és növekszik a megítélt kártérítések összege, így erősödik az igény a peren kívüli konfliktusrendezési megoldások iránt. Könyve bemutatja az egészségügyben előforduló konfliktushelyzeteket és azok megoldási módjait (betegjogi képviselők, peren kívüli egyezség, műhibaperek). Elemzi az 1997-es egészségügyi törvény betegjogi és orvosjogi szabályait, illetve az egészségügyi mediációról szóló 2000-es törvényt és a vonatkozó rendeletet. Külön fejezetben mutat be szá-

mos egészségügyi konfliktust eredményező esetet, azt vizsgálva, hogy hogyan alakult volna az eljárás a mediáció eszközeinek igénybevételével. Függelék tartalmazza a vonatkozó jogszabályok gyűjteményét teljes szöveggel. (F. F.)

- *Igazságszolgáltatás a tudomány tükrében*
 Fleck Zoltán (szerk.)
 ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.
 (Sorozat: ELTE jogi kari tudomány, ISSN 2060-9361; 6.)
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 237. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN 978 963 284 127 4.
- A tanulmánykötet az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, 2007-ben rendezett konferencia szerkesztett előadásait foglalja egybe. Célja, hogy felvillantson néhány elemet a bírói jogalkalmazás tudományos elemzésre érdemes problémái közül. Olyan aktuális témákról esik szó, mint a bírói méltóság, a függetlenség és a számon kérhetőség. Ami az érintett jogterületeket illeti, a büntetőjog különösen fontos kérdéskör, a szabályok változásai, a kriminológia és a büntetés-kiszabási gyakorlat egyaránt tárgyát képezik a kötetnek, de a magánjog (ami általában háttérbe szorul), valamint az alapjogok témaköre sem marad ki. A kötet elemzései kritikusak, ugyanakkor reményt adó jelei annak az egyelőre még meglehetősen körvonalazatlan kontrollnak, amely a nyilvánosság segítségével gyenge ellensúlyát képes jelenteni az ellensúlyait vesztő bírói hatalomnak. (L. N.)
- *Az értelmezett alkotmány. Alkotmánybírói gyakorlat 1990–2009*
 Holló András – Balogh Zsolt (szerk.)
 Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 1088. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9722 92 7.
- A szerzők alkotmányjogászok, Holló András 1996 óta alkotmánybíró. A kézikönyv a 2011. december 31-ig hatályos alkotmány egyes rendelkezéseire kapcsolódva egybegyűjti az Alkotmánybírói Legfőbb Tanács legfontosabb határozatait. Az 1995 óta negyedik alkalommal megjelenő gyűjtemény húsz év alkotmánybírói gyakorlatát tekinti át, mintegy ezer oldalba sűrítve a több mint harmincezer oldalt kitevő esetjogot, a határozatokban található elvi megállapításokat. Az áttekinthetőséget az egyes alkotmányi szakaszokhoz vagy egy-egy alkotmánybírói döntéshez fűzött bevezető magyarázatok, összegző áttekintések és a címekkel, alcímekkel való tagolás segítik. Az Alaptörvény elfogadása a kötet értékét nem csökkenti, hiszen a precedensek az új alkotmány rendelkezéseinek értelmezésekor is irányadók. (F. F.)
- *A bírák nagy kézikönyve*
 Gatter László (szerk.)
 CompLex, Budapest, 2010.
 (Sorozat: Meritum, ISSN 1788-6198)
 Kézikönyv. Terjedelem: 1493. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 115 7.
- A szerzők gyakorló bírák és egyetemi oktatók. Kézikönyvük elsősorban a gyakorló bírák számára készült. Gyakorlatias szemlélettel, rendszerezett módon és a teljes-

ség igényével nyújt áttekintést a bírói hivatással kapcsolatos, 2010-ben hatályos szabályokról, így a bírák jogállására (pl. szolgálati viszony keletkezése, megszűnése, függetlenség, kártérítési felelősség), a bírósági rendszer és a bíróságok igazgatására, működésére (szervezet, vezetők, jogegységi eljárás, adatvédelem) vagy a bírósági ügyvitelre vonatkozó szabályozásról. A kötet kitér a bírói jogvédelem európai uniós lehetőségeire (pl. az uniós jogelvekre, az előzetes döntéshozatali eljárásra és az igazságügyi együttműködésre) és az Emberi Jogok Európai Bírósága által biztosított jogvédelmi rendszerre is. Az igen terjedelmes kötet használatát nagyban megkönnyítik az egyes témakörökhöz kapcsolt indexszámok és ikonok (pl. fogalomértelmezés, bírósági eset, példa iratminta jelölésére). (F. F.)

■ *Szimbolika és közjog. Az állami és nemzeti jelképek helye a magyar alkotmányos rendszerben*

HALÁSZ Iván – SCHWEITZER Gábor

Kalligram, Pozsony, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 215. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 80 8101 368 7.

- A szerzők az MTA Jogtudományi Intézetének kutatói, egyetemi oktatók. Monográfiájuk a 2010-ben hatályos magyar közjog alapján mutatja be az állami és nemzeti jelképek (elsősorban a főváros, a himnusz, a zászló és a címer) szabályozását. Foglalkozik az állami és nemzeti szimbolika kialakulásával, és elemzi a közelmúlt elvi vitáit, dilemmáit a jelképekkel kapcsolatban. Az áttekintés érinti az Európai Unió szimbólumait, a magyarországi nemzetiségek jelképhasználatát és a kiemelkedő személyiségek (így Szent István, Széchenyi, Kossuth, Deák, Nagy Imre) emlékét megőrkítő törvényeket; foglalkozik a nemzeti és állami jelképek szerepével a nemzetközi jogban, illetve a visegrádi országok állami jelképrendszerének változásaival és ebben a tekintetben alkotmányaik preambulumaival is. A kötet 14 oldalas angol nyelvű összefoglalót tartalmaz, illetve mellékletben közli az 1995-ös „jelképhasználati” törvény eredeti és a kötet megjelenésekor hatályos (azóta hatályon kívül helyezett) szövegét. Fényképmelléklet tartalmazza a magyar állam, a visegrádi államok és a magyar országos nemzetiségi önkormányzatok hivatalos jelképeinek válogatását. (F. F.)

■ *Sztrájkjog Magyarországon*

Halmos Csaba (szerk.)

CompLex, Budapest, 2010.

Konferenciakötet/Tanulmánykötet. Terjedelem: 239. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 295 082 2.

- A kötet átfogó képet nyújt az 1989-es sztrájktörvény születésétől 2010-ig eltelt időszakról, méghozzá a sztrájkban érintett valamennyi szereplő – a kormány, a munkaadói képviselők, a szakszervezetek, az ombudsman – szemszögéből. Emellett egyetemi oktatók, munkajogi szakemberek, munkajogi bírák álláspontját is megismerhetjük a törvénnyel és alkalmazásával kapcsolatban. Eredeti dokumentumok szemléltetik a sztrájktörvény születésének körülményeit, az előkészítés tanulságos vitáit. Az átfogó tanulmányból megismerhetővé válnak a rendszer-

váltást követő 20 évben lezajlott sztrájkok adatai. A kötet tartalmazza a Pécssett 2009. június 15–16-án tartott, „Húszéves a sztrájk törvény” című konferencia szerkesztett anyagát is, valamint a törvény bírósági értelmezésekkel kiegészített szövegét és két vonatkozó alkotmánybírósági határozatot. (F. F.)

■ *Pszichopatológia az egyházi bíróságon*

HÁRSFAI Katalin

Szent István Társulat, Budapest, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 148. Bibliográfia: 129–142. ISBN 978 963 277 209 7.

- A szerző egyetemi oktató. A pszichopatológiai problémák közül azokat válogatta össze, amelyek az egyházi bíróságon a házasság érvénytelenségének okai lehetnek. Minden egyes betegség vagy személyiségzavar leírása után rövid összefoglaló jogi elemzés következik a betegségnek a házassággal kapcsolatos konzekvenciájáról. A könyv eltérő szempontokat érvényesít ebben a vonatkozásban az állami joggal foglalkozó jogászok kézikönyveihez képest, hiszen a házasság érvénytelenségének egyrészt más okai vannak a két jogrendben, másrészt pedig az egyházi bíróságon az érvénytelenség megállapítása iránti perekben szigorúbb szempontok érvényesülnek, mint a világi jogban. Ez a két körülmény indokolta elsősorban a könyv megírását, mivel a kánonjogászok és a világi jogászok a sok azonos kérdés mellett a bíróságon mégsem mindig azonos problémákkal találkoznak. A kötet a téma első magyar nyelvű feldolgozása. (B. I.)

■ *Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban*

Jóri András – Hegedűs Bulcsú – Kerekes Zsuzsanna (szerk.)

CompLex, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 486. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 076 1.

- A szerzők különféle jogtudományi területek elméleti és gyakorlati szakértői. A kötet az információs jogok mintegy tizenöt éves történetének rendszeres áttekintését nyújtja. Az adatvédelmi és információszabadság-jog egyes szektorális szabályait elemző kommentár, melynek alapja az 1992-es, azóta hatályon kívül helyezett adatvédelmi törvény. Az első rész e törvény részletes magyarázatát adja a bírósági és ombudsmani gyakorlat alapján. A második rész az adatvédelem szektorális területeit tekinti át a teljesség igényével, többek között a nyomozó hatóságok, az ügyészség, a nemzetbiztonsági szolgálatok, az adóhatóság adatkezelését, a lakcímnnyilvántartás, az anyakönyvvezetés, az oktatásügy, a társadalombiztosítás, az egészségügy keretében megvalósuló adatkezelést. A harmadik rész az információszabadsággal foglalkozik a minősített adatok, az üzleti titkok, a környezeti adatok vagy a fogyasztóvédelem tekintetében. A könyv használatát nagymértékben segíti a jól átlátható tagolás és az ikonok használata, pl. a fogalom meghatározások, adatvédelmi biztonsági állásfoglalások, iratminta, tippek megjelölésére. (F. F.)

■ *A Magyar Országgyűlés 1990–2010. Öt parlamenti ciklus története*

KUKORELLI István – SMUK Péter

Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2010.

Kézikönyv/Monográfia. Terjedelem: 235. Bibliográfia: 233–235. ISBN 978 963 9848 30 6.

- A szerzők egyetemi oktatók; rendszerezően, tudományos módszerekkel tekintik át a rendszerváltás utáni húsz év országgyűlési munkáját. Ciklusonként értékeli az Országgyűlés tevékenységét, négy nagy témakör – a parlamenti jog fontosabb változásai, a képviselőházi összetétel és az ülésrend belső változásai, a törvényalkotás és a parlamenti ellenőrzés – szerint. A kötet megállapításai elsősorban az Országgyűlési Naplókra és a parlament főtitkárának összeállításaira támaszkodnak. A munka számos összehasonlító és elemzett táblázatot és adatsort tartalmaz, többek között az egyes ciklusok alkotmánymódosításainak, megalkotott törvényeinek, mentelmi ügyeinek, bizottságainak számáról. Végezetül a kötet tartalmazza az 1990 óta összehívott öt alakuló ülés eredeti jegyzőkönyvét is, illetve a parlamenti működést az olvasóhoz leginkább közel hozó fényképgyűjteményt a házelnökök és miniszterelnökök közös portréival. A kötet az akkori államfő, Sólyom László ajánlása szerint a 2010-ben választott Országgyűlés alakuló ülésére készült. (F. F.)

■ *Az Országgyűlés. Az Országgyűlés szervezete, feladatai és működése 1990–2010* Soltész István (szerk.)

4., átdolgozott és bővített kiadás. Parlamenti Módszertani Iroda, Budapest, 2010. Kézikönyv. Terjedelem: 387. Bibliográfia: 285–329. ISBN 978 963 9848 36 8.

- Az Országgyűlés főtitkára szerkesztésében 2006 óta negyedik alkalommal jelenik meg az Országgyűlés megalakulását, szervezetét, működését és hatásköreit áttekintő kötet. A témakörök feldolgozása elsősorban az Alkotmány és a Házszabály rendelkezéseire épül, de számos példa és statisztikai adat segítségével azt is bemutatja, hogy a gyakorlatban ezek a rendelkezések hogyan érvényesülnek. Külön fejezet szól az Országgyűlés nemzetközi kapcsolatairól és európai uniós tevékenységéről. A tárgyalt témakörökben való elmélyülést a könyv végén bibliográfia, valamint számos ábra és táblázat segíti. Az Országgyűlés 1990 és 2010 közötti működésére vonatkozó számszerű adatok (pl. mentelmi ügyek, képviselői fluktuáció, interpellációk, beszámolók, köztársasági elnöki vétók, népszavazási döntések stb. vonatkozásában) nagymértékben megkönnyítik a parlamenti gyakorlatok áttekintését és megértését. A kötet elektronikus formában is elérhető az Országgyűlés honlapján. (F. F.)

■ *Egy elnökség lenyomata. Válogatott beszédek és interjúk*

SÓLYOM László

Századvég, Budapest, 2010.

Gyűjteményes kötet. Terjedelem: 424. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 7340 90 1.

- A szerző az Alkotmánybíróság első elnöke, volt államfő. Államfői megbízatásának végén a kötettel köztársasági elnöki működésére tekint vissza a 2005 augusztusa és 2010 tavasza között tartott beszédeiből, általa adott interjúkból és néhány rövidebb írásából összeállított gyűjteménnyel. Szándéka szerint a kötet teljes elnökségének mondanivalóját tartalmazza. Elsőként az elnöki szerep értelmezését és a főbb elnöki célkitűzéseket meghatározó szövegek szerepelnek, a továbbiak

pedig az egyes fontos területeket (jogállam, alapjogok, demokrácia; a nemzet és az ország; a jövő nemzedékek iránti felelősség; 1956 és a rendszerváltás; bel- és külpolitika témaköreit) érintik. A kötetet a szerző által válogatott, az államfői működés különféle mozzanataihoz kapcsolódó fényképek illusztrálják. (F. F.)

■ *Bevezetés a parlamenti jogba*

SZENTE Zoltán

2., bővített kiadás. Atlantisz, Budapest, 2010.

(Sorozat: East-European Non-Fiction, ISSN 0866-0212)

Monográfia. Terjedelem: 404. Bibliográfia: 391–405. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9777 09 5.

- A szerző egyetemi oktató. A magyarországi parlamentarizmus kutatás alpművének számító monográfiája új, bővített kiadásban jelent meg. A kötet történeti, leíró és összehasonlító módszerrel tekinti át és magyarázza a parlamenti intézményeket, bemutatva a törvényhozás lehetséges konstrukcióit, belső összefüggéseit, ezen intézmények funkcióira, szerepére tekintettel. A szerző nem a magyar parlamentet vizsgálja, hanem a főbb parlamenti rendszerek bemutatására és különbségeik magyarázatára törekszik. Egy-egy fejezetben tárgyalja többek között a parlament helyét a hatalomgyakorlás rendszerében, a parlamentek szervezetét, működését, a képviselői jogállást és a parlamenti fegyelmi jogot, a törvényhozást és a törvényhozó és végrehajtó hatalom lehetséges viszonyát. Az 1998-as első kiadáshoz képest a kötet legnagyobb újdonsága a parlamenti reformokról szóló fejezet, amely az utóbbi két évtized ilyen jellegű folyamatait és az európai integrációban való részvétel uniós tagállami parlamentekre gyakorolt hatását elemzi. (F. F.)

BÜNTETŐJOG

■ *A helyreállító igazságszolgáltatás európai jó gyakorlatai a büntetőeljárásban*

Gyökös Melinda – Klopfer Judit – Lányi Krisztina (szerk.)

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, Budapest, 2010.

Konferenciakötet. Terjedelem: 292. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén. ISBN nincs.

- A konferenciakötet a 2009. április 27–29. között Budapesten, az azonos nevű projekt keretében megrendezett nemzetközi konferencia előadásait tartalmazza, ahol az Európai Bűnmegelőzési Hálózaton keresztül elért nemzeti szakértők mutatták be az Európai Unió egyes tagállamaiban alkalmazott helyreállító gyakorlatokat. A könyv a tanulmányokat egy általános bevezető fejezet után a bűnmegelőzésben, a büntetőeljárásban, valamint a büntetés végrehajtás alkalmazási területei szerint tagolja, majd egy általános kitekintéssel zárul. Az európai államok gyakorlatát úgy mutatja be, hogy nemcsak a pozitív, hanem a negatív példákat is ismerteti a tanulságok megosztása céljából. A kötet végén található tárgymutató áttekintést nyújt a különböző tagállamokban használt, témához kapcsolódó terminológiáról. (T. A. N.)

- *A börtön-egészségügy „gócpontjai” és ártalomcsökkentő kezdeményezések külföldön*
 JUHÁSZ Zsuzsanna
 Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2010.
 (Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány könyvtára, ISSN 1786-352X; 30.)
 Monográfia. Terjedelem: 251. Bibliográfia: 229–251. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9650 63 3.
- A szerző egyetemi oktató. Könyve a büntetés-végrehajtási jog igen speciális területét veszi górcső alá: a börtönegészségügy, avagy a büntetés-végrehajtási intézetekben tapasztalható egészségügyi helyzet és a fogvatartottak egészségügyi ellátása áll a kutatás középpontjában. A témafeldolgozás alkotmányos kiindulópontja az a tétel, hogy a személyi szabadságuktól megfosztott személyek alapvető emberi jogai és a büntetéssel össze nem függő egyéb jogai a fogva tartás során sem sérülhetnek, így ők is jogosultak a társadalom szabad tagjait megillető egészségügyi ellátásra. A kötet azt vizsgálja, hogy a gyakorlatban hogyan érvényesül a fogvatartottak egészségügyi ellátáshoz való joga Magyarországon és egyes európai államokban. A kutatás elsősorban a kábítószer-fogyasztásra és a fertőző betegségekre (tbc, hepatitis, HIV/AIDS) fókuszál, nagy hangsúlyt fektetve az ártalomcsökkentő, megelőző módszerek bemutatására és értékelésére. (F. F.)
- *A büntetőjog alapintézményei*
 KIS Norbert – PAPP László
 Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2010.
 Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 265. Bibliográfia: 265. ISBN nincs.
- A szerzők egyetemi oktatók. Tankönyvük a közigazgatási szakemberképzés követelményeihez igazodva ismerteti a büntető anyagi és eljárásjog alapvető szabályait. A jegyzet három részből épül fel: az első a büntetőjog általános szabályait (bűncselekmény fogalma, elkövetői, jogi következményei, büntetéskiszabás) ismerteti, a második egyes bűncselekményeket és szabálysértéseket a Btk. egyes fejezeteihez igazodva, a harmadik pedig a büntetőeljárás alapjait (alapelvek, alanyok, kényszerintézkedések, bizonyítás, jogorvoslatok) mutatja be. (F. F.)
- *Kriminológia I–II.*
 KORINEK László
 Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010.
 Monográfia. Terjedelem: 694 (I. kötet), 743 (II. kötet). Bibliográfia: II. kötet 561–669. ISBN 978 963 9722 82 8.
- A szerző egyetemi tanár, a kriminológia egyik legnevesebb hazai szakértője. Kétkötetes műve a tudományterület valamennyi általános és speciális témakörét áttekinti, így a kriminológia fogalmát, történetét, elméleteit, kutatási módszereit, illetve többek között a viktimológia, a bűncselekmények megelőzése, a fiatalok bűnözés, a vagyon elleni, állam elleni bűncselekmények, a szervezett bűnözés és a terrorizmus kérdésköreit is. Külön fejezet foglalkozik a büntető igazságszolgál-

tatás rendszerével és a kriminológia jövőjével. A kötet használatát segíti a részletes tárgy- és névmutató, illetve a több tucat vonatkozó törvény listája. (F. F.)

- *A halálbüntetés intézményének egyetemes és magyar jogtörténete*
TÓTH J. Zoltán
Századvég, Budapest, 2010.
Monográfia. Terjedelem: 385. Bibliográfia: 323–331. ISBN 978 963 7340 80 2.

 - A szerző egyetemi oktató. Történeti tárgyalásmódban mutatja be a halálbüntetést, a legősibb jogintézmények egyikét. A legrészletesebben tárgyalt magyar szabályozástörténet mellett kitér pl. a római, az iszlám, a zsidó és a kínai jogrendszer e téren megmutatkozó sajátosságaira. Az elemzések magukban foglalják a de facto halálhoz vezető büntetési nemek, illetve a főbenjáró bűncselekmények bemutatását is, szükségszerűen kapcsolódva egyes eljárásjogi és végrehajtási jogi rendelkezésekhez. A legsúlyosabb büntetés eltörlésével (abolíció), illetve visszaállításával kapcsolatos társadalmi diskurzus ki-kiújulása miatt a könyv nem csak a jogtörténet iránt érdeklődők számára szolgál tanulságokkal. (F. L.)

- *Büntetés helyett. A büntetőeljárás alternatívájaként működő elterelés értékelése*
Vitrai József (szerk.)
L'Harmattan, Budapest, 2010.
(Sorozat: Szakmai Forrás Sorozat: kutatások, ISSN 1587-6071; 14.)
Tanulmánykötet/kézikönyv. Terjedelem: 151. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 236 289 2.

 - A kötet szerzői azok a kábítószerügyi szakemberek, kutatók, akik a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által támogatott, 2009-ben megvalósult, az elterelés hatásosságát vizsgáló kutatási projektben részt vettek. Az elterelés jogintézménye a kábítószer-használók esetében alkalmazható olyan megoldás, amely bebörtönzés helyett az érintett kezelésbe, ellátásba irányítását teszi lehetővé. A kötet az említett kutatási projekt főbb eredményeit foglalja össze. Képet ad az elterelést nyújtó szervezetek profiljáról, szakember-ellátottságáról, szakmai célkitűzéseiről, alkalmazott módszereiről, illetve az ellátásokban megjelenők véleményéről az alkalmazott beavatkozások hasznossága, eredményessége tekintetében. A kutatás alapján levont következtetések rávilágítanak az intézményrendszer problémás pontjaira is. (F. F.)

- *Bűnös? 11 meglepő bűnügyi eset*
VON SCHIRACH, Ferdinand
Várnai Péter (ford.)
Partvonal, Budapest, 2010.
Elbeszéléskötet. Terjedelem: 169. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9910 48 5.

 - A szerző német ügyvéd, a nemzetközi elismertséget szerzett, most magyar nyelven megjelenő, Németországban 2009-ben kiadott kötete az első könyve. A szerző saját praxisából válogatta össze a kötetben szereplő tizenegy meglepő jogi esetet. A történetek szereplői a mai társadalom hétköznapi figurái, büntették hát-

terében a bosszú, a jogos önvédelem, a szerelemfáltás, a testvéri szeretet vagy személyiségzavar áll. A könyv a dokumentum-krimi tudományos/szépirodalmi műfajához áll a legközelebb. (F. F.)

- *A magyar büntetőjog rendszere I. könyv: Elméleti büntetőjog Magyarország felsőiskoláinak használatára = Institutiones iuris criminalis Hungarici in usum academiaram regni Hungariae*
 VUCHETICH Mátyás (1767–1824)
 Király Tibor (ford.), Máthé Gábor, Mezey Barna (szerk.)
 Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010.
 (Sorozat: A magyar jogtudomány klasszikusai, ISSN 1789-4956)
 Tankönyv. Terjedelem: 376. Bibliográfia: 370–372. ISBN 978 963 9722 86 6.
- A szerző pesti egyetemi tanár volt, a magyar büntetőjog rendszerét bemutató művét 1819-ben írta, latin nyelven. A Deák Ferenc-féle, 1843. évi európai szintű törvénytervezetet megelőző első tudományos értékű mű volt ez, amelyben a szerző ma is vallott emberi jogi elvek mellett kötelezte el magát, a felvilágosodás korának szellemében. Jelen kötet Vuchetich munkájának első részét tartalmazza, amely szervesen kapcsolódik a 2008-ban közreadott második könyvhöz (Gyakorlati büntetőjog). (F. L.)

CIVILISZTIKA

- *A nonprofit gazdasági társaságok*
 BOGNÁR Piroska
 2., hatályosított, bővített kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 498. Bibliográfia nincs. ISBN 963 7490 54 X.
- A szerző a Fővárosi Törvényszék bírójája; munkáját a Ptk. 2005. évi módosítása ihlette, amely hatályon kívül helyezte a Ptk.-nak a közhasznú társaságokra mint önálló jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseit, és ezzel párhuzamosan létrehozta a nonprofit gazdasági társaságok intézményét. A nonprofit gazdasági társaság valójában nem egy önálló cégforma, így átláthatóbb jogi helyzet jött létre azáltal, hogy mind a jogi személyiségű, mind a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok működhetnek nonprofit formában. A magánjogi non-profit jellegtől ugyanakkor eltérő fogalom a közjogias jellegű döntésen nyugvó közhasznúság, amely mint külön jogi kategória létezik, hiszen a nonprofit szervezet mind közhasznú minősítéssel, mind anélkül tevékenykedhet. A kötet az ezen fogalmak közötti különbségekre mutat rá, és három részben elemzi a nonprofit gazdasági társaságok létrehozását és működését. A könyvhöz CD-n található iratminta is tartozik. (Á. Zs.)
- *Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog*
 BURIÁN László – CZIGLER Dezső Tamás – VÖRÖS Imre – KECSKÉS László
 Krím Bt., Budapest, 2010.
 Kézikönyv/tankönyv. Terjedelem: 392. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 8761 521.

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a címének megfelelően az európai és a magyar nemzetközi kollíziós magánjog, vagyis az egyes – főként magánjogi – jogviszonyokra alkalmazandó (magyar vagy külföldi) jog kiválasztásának kérdésével foglalkozik, amely hazánk európai uniós tagsága óta jelentősen felértékelődött. A tagállamiság és a globalizáció ugyanis egyes személyek számára napi problémaként veti fel az alkalmazandó jog és a joghatóság kérdését. A kötet ezen igényt kielégítve tárgyalja a különböző jogrendszerek összeütközésének: az ún. nemzetközi kollíziós problémának a mibenlétét, a nemzetközi kollíziós magánjog kialakulását és tudományának történetét. A munka általános része a kollíziós szabály és a külföldi jog alkalmazásával kapcsolatos kérdésekkel, míg a különös rész a hagyományos magánjog rendszerét követve a polgári jog, öröklési jog, családi jog és a munkajog kollíziós szabályaival foglalkozik. A gyakorlati hasznosíthatóságot elősegítve a kötet jogszabályokat, valamint bírósági döntéseket is közöl, s részletes tárgymutató is tartalmaz. (Á. Zs.)

■ *Kártérítési jog*

FÉZER Tamás

CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Tematikus bírósági döntések)

Kézikönyv. Terjedelem: 312. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2950 80 8.

- A szerző a Debreceni Egyetem oktatója; munkája a kártérítési jog intézményeivel kapcsolatos, és azokat értelmező, legújabb bírói döntéseket veszi számba és rendszerezi. A hivatkozott döntések olyan problémás kérdésekkel foglalkoznak, mint az elhatárolási kérdések, a kár fogalmának értelmezése, a kártérítés módja, az általános és a speciális felelősségi alakzatok. A döntések között egyaránt megtalálhatók az akkor még Legfelsőbb Bíróság, valamint az ítéltáblák és a törvényszékek (megyei bíróságok) legújabb döntései, amelyek alapján nyomon követhető a kártérítési jog terén képviselt legújabb bírói gyakorlat. A szerző a szerkesztés során elsődlegesen a bírói gyakorlatban jelenleg uralkodó fő álláspontokat vette figyelembe, azonban nem maradt figyelmen kívül az ítélkezési állandók, valamint néhány esetben a vitás kérdések feltárása és megvilágítása sem. A könyv széles érdeklődésre tarthat számot, hiszen a kártérítési jog a polgári jog egyik leggyakrabban felhívott és legnagyobb érdeklődést kiváltó intézménye. (Á. Zs.)

■ *A szerzői jog gyakorlati alkalmazása a digitális online környezetben. A Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményeinek gyűjteménye (2004–2009)*

Id. Ficsor Mihály – Kiss Zoltán (szerk.)

CompLex, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 375. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2950 78 5.

- A szerzők a szerzői jogokkal foglalkozó, gyakorlati szakemberek. A Szerzői Jogi Szakértő Testület létrehozatala óta eddig négy gyűjteményes kötet jelent meg a testület által elfogadott, legfontosabbnak vagy legalábbis szakmailag legérdekeltebbnek tartott szakértői véleményekről. A legújabb, immár ötödik kötet a 2004 és 2009 között született, közel 250 szakvéleményből készült válogatást tartalmazza 16 tematikus fejezetben, a testület elnökének a bevezetőjével. Az utóbbi évtized-

ben a digitális technológia s különösen az internet egyre nagyobb lehetőséggé és egyben kihívássá vált a szerzői jog és a kapcsolódó jogok területén. A hatályos hazai szabályozás gyakorlattá történő transzformálásában – beleértve az internettel kapcsolatos szerzői jogi fogalmak és a jogkövetkezmények tisztázását – a Szerzői Jogi Szakértő Testület is kivette a részét. (B. I.)

■ *A gazdasági társaságok átalakulása*

GÁL Judit – ADORJÁN Csaba

HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 296. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 101 9.

- A szerzők cégjoggal, illetve pénzügyi számvittel foglalkozó egyetemi oktatók. Munkájuk időszzerűségét adja, hogy a magyar jogirodalomban 1999-ben jelent meg utoljára a gazdasági társaságok átalakulásával foglalkozó mű. Az eltelt közel tíz évben azonban a gazdasági társaságokkal kapcsolatos joganyag – közte az átalakulás szabályaival – igen jelentősen megváltozott. Elegendő csupán az időközben hatályba lépett, a gazdasági társaságokról és a cégjogról szóló törvényekre gondolni, amelyeket az utóbbi 4 év során is folyton módosítottak. Ugyanakkor, míg az anyagi jogi szabályanyag koncepcionálisan igen keveset változott, addig az eljárásjogi szabályokban lényeges újdonságokkal találkozhatunk. Jelen kézikönyv szisztematikusan veszi sorra az átalakulást érintő szabályokat, foglalkozik az országhatárokon átnyúló átalakulásokkal, valamint az ún. „kedvezményezett” átalakulással kapcsolatos előírásokkal, de részletes útmutatásokat tartalmaz az átalakulás számviteli és adójogi tudnivalóival kapcsolatban is. (Á. Zs.)

■ *A végelszámolási eljárás*

GÁL Judit – ZARA László – KISS Gábor

4., átdolgozott, hatályosított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 403. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2580 81 4.

- A szerzők cégjoggal, számvittel, adózással foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek. Könyvük a végelszámolás szabályairól szól, amelyek 2006. július 1-jétől változtak meg, amikor a csődtörvényben szereplő szabályok hatályon kívül helyezése után a jogterületet a Cégtörvényben kodifikálták újra. A módosítás nem csupán formális, hiszen új jogintézményként került szabályozásra a kényszer-végelszámolás, de emellett az egyszerűsített végelszámolás körében jelentkező szabályokat is alaposabban határozták meg, és új felelősségi esetköröket is beépítettek a végelszámoló jogállásába. Ezen új rendszer valamennyi jogalkalmazó számára igényelte egy – a hatályos jogi szabályozásnak megfelelő – kommentár megszületését. A szerzők kapcsán külön érdemes kiemelni, hogy részt vállaltak a kodifikációs munkákban is, így a normák magyarázata kapcsán egyaránt figyelembe tudták venni a gyakorlat igényeit, valamint kitérhetek a számviteli és adóügyi teendőkre is. A kötet használatát iratminták, továbbá a kapcsolódó jogszabályok és az átmeneti rendelkezések közzétevése segíti. (Á. Zs.)

- *A mediációról mint a polgári és kereskedelmi jogviták bíróságon kívüli rendezésének lehetőségéről. Az Európai Unió mediációs irányelve a német és a magyar polgári eljárásjog tükrében. Jog-összehasonlító tanulmány*
 GYEKICZKY Tamás
 Gondolat Kiadó, Budapest, 2010.
 Monográfia. Terjedelem: 238. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 6932 18 3.
- A szerző egyetemi oktató. A mediáció korunk egyik leginkább fejlődő intézménye, amelyet a magyar polgári eljárásjog kezdetben meglehetősen mostohán kezelt. Az eltelt időszak azonban nemcsak hogy bebizonyította a mediáció létjogosultságát, hanem a jogintézmény nagy tért nyert egyes eljárástípusok során. A monográfia e témakört veszi górcső alá. Az alapos feldolgozás során a szerző összehasonlító módszert alkalmaz, hiszen nemcsak a hazai szabályozást mutatja be, hanem feldolgozza Németország vonatkozó szabályozását, amely a magyar jogtudomány egyik viszonyítási alapja. A könyv szerkezeti felépítése is ehhez igazodik: az első rész a magyar jogi szabályozást ismerteti, a második a rendszer működését elemzi, míg a harmadik részben tárgyalja a német jogot. A szerző bemutatja a főbb szabályozási kérdéseket és az egyes alapproblémákat is, ezáltal adalékul szolgálhat a mediációs rendszer továbbfejlesztéséhez is. (Á. Zs.)
- *Magyar polgári jog: Általános rész*
 JOBBÁGYI Gábor
 Szent István Társulat, Budapest, 2010.
 Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 112. Bibliográfia: 110–112. ISBN 978 963 361 604 8.
- A szerző egyetemi tanár, munkája elsősorban a jogi oktatás célját szolgálja. Az Általános rész a polgári jog tudományának egyik hangsúlyos területe, hiszen ennek ismerete alapvető fontosságú a további részek megértéséhez és használatához. A polgári jog oktatása szintén ennek oktatásával kezdődik meg, amihez a könyv röviden áttekinti a magánjog és a polgári jog tudományát, valamint tisztázza a polgári jog egésze szempontjából elengedhetetlen alapfogalmakat és alapelveket, amelyek a későbbiekben többször visszaköszönnek. (Á. Zs.)
- *Polgári jog: a személyek joga*
 KECSKÉS László
 A 3., átdolgozott és bővített kiadás változatlan utánnomása. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.
 (Sorozat: Dialóg Campus Tankönyvek, 1418-1274; Institutiones Juris, 1218-9375 Tankönyv. Terjedelem: 460. Bibliográfia: 453–460. ISBN 978 963 9542 24 2. (Á. Zs.)
- *Mediáció a gyakorlatban*
 KERTÉSZ Tibor
 Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar – Bíbor Kiadó, Miskolc, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 261. Bibliográfia: 259–261. ISBN 978 963 9988 12 5.

- A szerző az Igazságügyi Hivatal mediátorainak mentora, tréner és egyetemi oktató. A kötetben hasznosította a több mint 100 tréning és több mint 1300 mediációs ülés során megélt tapasztalatait és az ott alkalmazott módszereket. A kötet három részből áll, tárgyalja a konfliktuskezelés és a mediáció alapfogalmait, a mediáció különböző megközelítésmódjait, valamint a nehéz helyzetekben, illetve szereplőkkel zajló közvetítésben ajánlott módszereket. Ismertet olyan fogalmakat is, mint az on-line vagy a virtuális mediáció. A kötetet az egyetemi hallgatók, illetve a gyakorló mediátorok és a laikus olvasók is egyaránt haszonnal forgathatják. (Á. Zs.)
- *Bírósági ügyintézők kézikönyve*
KEYHA Judit
CompLex, Budapest, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 400. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2950 73 0.
- A szerző bíró, munkája a bírósági ügyvitelről szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz.), valamint a korábban még létező, Országos Igazságszolgáltatási Tanácsnak a vonatkozó szabályzatait tárgyalja. A jogszerű és hatékony bírósági ügyvitel egyrészt az egységes iratkezelést teszi lehetővé, elősegítve az ügymenet követelhetőségét, másrészt ezzel együtt az ügyfelek számára is garanciális jelentőségű. A szabályszerű ügyintézés a jogbiztonság egyik garanciája, ami alkotmányos követelmény. A kötet a bírósági szervezet dolgozói számára egységes és egyértelmű iránymutatást ad az ügykezelés módjára és mikéntjére. Tematikájában a jogszabály rendelkezéseit követi, és ennek megfelelően értelmezi a jogszabályt. (Á. Zs.)
- *A magyar magánjog (polgári jog) általános része*
LÁBADY Tamás
A 3., javított és bővített kiadás változatlan utánnomása. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.
(Sorozat: Dialóg Campus szakkönyvek, 1417–7986; Dialóg Campus Tankönyvek, 1418–1274; Institutiones Juris, 1218–9375)
Tankönyv. Terjedelem: 352. Bibliográfia: 320–325. ISBN 978 963 8575 65 4. (Á. Zs.)
- *Kézikönyv a fizetési meghagyásos eljárásról*
LUGOSI József
HVG-ORAC, Budapest, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 364. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 094 4.
- A szerző tudományos kutató (PhD-hallgató), munkájának tárgya a fizetési meghagyásokat érintő jogszabályi környezet, amely 2010. június 1-jétől jelentősen megváltozott. A kötet ezeket az új szabályokat mutatja be igen részletesen. Ismerteti a fizetési meghagyásos eljárás magyar jogtörténeti fejlődését, a Polgári perrendtartás (Pp.) novelláris módosításainak a fizetési meghagyásos eljárást érintő változásait és a fizetési meghagyás új szabályozásának előzményeit, valamint jogpolitikai indokait. Foglalkozik a fizetési meghagyásos eljárás közjegyzői

hatáskörbe kerülésével kapcsolatos alkotmányossági kérdésekkel, és bemutatja a nemzetközi gyakorlatot. A jogszabályi rendelkezések elemző ismertetése során kitér a jogszabályt körülvevő társadalmi környezetre és a határokon átívelő igény-érvényesítés lehetőségeire az Európai Unióban. (Á. Zs.)

■ *A polgári perrendtartás magyarázata I–II.*

Németh János – Kiss Daisy (szerk.)

3., átdolgozott kiadás. CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Kommentár, 1589-0058)

Kommentár. Terjedelem: 1596. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 295 121 8.

- A szerzők egyetemi oktatók. A polgári perrendtartás magyarázata című, hagyományos kommentár jellegű mű 1998-ban készült el. Az azóta eltelt tizenkét év alatt mintegy ötven alkalommal módosították a Pp. szövegét, ami elengedhetlenné tette a magyarázat frissítését és ismételt megjelentetését. Ezen hiányt pótolta a kiadó, a 2010. augusztus 1-jei lezárással, a „kék kommentár” sorozatban megjelent kötettel. A kiadványban a szerzők hatályosították a teljes joganyagot és beépítették az olyan új szabályokat is, mint a kis értékű perek vagy az elektronikus kommunikáció szabályozása. Hasznosították a bírósági gyakorlat tapasztalatait és felhasználták a jogtudomány eredményeit is. A könyv elsősorban a jogalkalmazóknak kíván segítséget nyújtani, de a jogi oktatás számára is kiválóan hasznosítható. (Á. Zs.)

■ *Magyar polgári jog. Kötelmi jog – Különös rész*

NOCHTA Tibor – KOVÁCS Bálint – NEMESSÁNYI Zoltán

2., az új Polgári Törvénykönyv tervezetére tekintettel átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.

Tankönyv. Terjedelem: 312. Bibliográfia a végjegyzetekben (291–310.) ISBN 978 963 7296 58 1.

- A szerzők egyetemi oktatók, tankönyvük jelentősen átdolgozott, bővített (második) kiadás. A szerzőket a mű újraindítása során részben az a cél vezette, hogy nagyobb hangsúlyt fektessenek a tételes jogi szabályok gyakorlati érvényesülésének bemutatására. Ennek megvalósítása érdekében részletesen ismertették az időközben született polgári jogegységi határozatokat, és feldolgoztak számos újabb eseti döntést. Figyelemmel voltak azonban arra a tényre is, hogy az új Polgári Törvénykönyv küszöbönálló hatálybalépése valamennyi magyar jogász számára a kötelmi jog különös részének (is) az újratanulását igényli. A kötet éppen ezért összeveti a jelenleg hatályos szabályokat az új Ptk. tervezetének vonatkozó rendelkezéseivel. (Á. Zs.)

■ *A magyar szerzői jog fejlődése*

NÓTÁRI Tamás

Lectum, Szeged, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 331. Bibliográfia: 329–331. ISBN 978 963 9640 28 3.

- A szerző egyetemi oktató, jelen monográfiája – a hazai jogi szakirodalomban elsőként – a magyar szerzői jog fejlődését elemzi a teljes körűség igényével, a XIX. századi kezdetektől a hatályos hazai és uniós szabályozásig. A munka első fejezetei a magyar szerzői jog kialakulásának és szabályozásának történetét veszi górcső alá a felvilágosodás korától a XX. századig, bemutatja az európai fejlődés- és szabályozástörténetet önálló fejezetben tárgyalva a szerzői jogi törvény- és reformjavaslatokat. A második rész a szerzői jog egyes intézményeinek részletes fejlődéstörténetét tárja fel az elmúlt másfél évszázad négy szerzői jogi törvénye tükrében, kitekintést adva a hatályos szerzői jog fejlődési tendenciáiról, különös tekintettel a közösségi jog eddigi és várható hatásaira. (B. I.)
- *A közszereplők személyiségi jogai*
TATTAY Levente
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.
(Sorozat: Institutiones Juris, 1218-9375; Dialóg Campus Tankönyvek, 1418-1274)
Kézikönyv. Terjedelem: 384. Bibliográfia: 377–383. ISBN 978 963 7296 70 3.
- A szerző egyetemi oktató, könyve a közszereplők személyiségi jogairól szól, amely a polgári jog egy sajátos, már-már elkülönült területe, s amelynek önálló feldolgozása hiánypótló jellegű a magyar polgári jogirodalomban. A kötet elsőként kíván átfogó képet adni a közszereplők magánjogi, közigazgatási jogi és büntetőjogi védelméről. A szerző közel 300 bírósági ítéletet dolgoz fel tematikus csoportosításban, olyan témakörök szerint, mint a polgári névvédelem, a becsületvédelem vagy a képmás védelme, kitérve az elmúlt 16 év szakmailag legérdekesebb ügyeire is, mint például a Boross- vagy a Frei-ügy. (Á. Zs.)
- *A magyar társasági jog alapjai*
TÖRÖK Gábor
2., javított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010.
Kézikönyv/tankönyv. Terjedelem: 156. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2581 15 6.
- A szerző egyetemi oktató, könyve a gazdasági társaságokat a rendszerváltás után immáron harmadik alkalommal újraszabályozó törvény magyarázataként született. Bár a 2006. július 1-jén hatályba lépő törvény több ponton igazodik a korábbi szabályozáshoz, mégis sok tekintetben eltérő szabályozást vezetett be. A mű a korábbiaktól eltérő és jelentősen megváltozott szabályokra (pl. a részvénytársaságok, illetve a konszernjog kapcsán) külön is felhívja a figyelmet. Az első kiadás óta eltelt négy év, a hazai, illetve uniós joganyag változásai szükségessé tették a második, javított kiadás elkészítését. A szerző a munkáját első sorban a jogi oktatásban kívánta hasznosítani, ami értelemszerűen a terjedelmi korlátokat is meghatározta, így csupán a jogintézmények lényegi szabályainak és a társasági jog felépítésének a bemutatására szorítkozott. A könyv terjedelme az új kiadásnál is fontos szempont volt, hiszen a munka összefogottsága, viszonylagos rövidegsége nagyban hozzájárul könnyen kezelhetőségéhez. (Á. Zs.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG ÉS PÉNZÜGYI JOG

■ *Közoktatási iratmintatár*

Bak Ferenc – Béresné Dunai Gyöngyi – Csapó Ágnes – Klész Tibor – Madarász Hedvig – Selmeciné Csordás Mária – Tátrai Anikó (szerk.), Szüdi János (lektor) CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Iratmintatár, ISSN 1417-8273)

Iratmintatár. Terjedelem: 298. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2950 87 7.

- A szerkesztők az oktatásügyi igazgatás gyakorló szakemberei, kötetük a leggyakrabban alkalmazott munkaügyi és tanügyi iratmintákat mutatja be. Nemcsak iratmintákat közölnek, hanem összegyűjtik azokat a jogszabályi elemeket is, amelyek az intézményi dokumentumok elkészítésénél feltétlenül szükségesek. Figyelembe vették a 2010 tavaszán történt jogszabály-módosításokat is, így közlik mind a jogszabályváltozás előtti, mind az azutáni jegyzékeket és más, a pedagógiai szakszolgálatok számára fontos dokumentációt is. Az iratmintatár céljával azt tűzték ki, hogy segítséget nyújtson mindazoknak, akik elsősorban nem jogászként próbálnak meg eligazodni a jogszabályok labirintusában, és egy helyen gyűjtse össze a gyakorlati segítséget nyújtó szakmai anyagokat és a háttérül szolgáló jogszabályi rendelkezéseket. (Á. Zs.)

■ *Helyi önkormányzatok*

Balázs István (szerk.)

Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2010.

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 310. Bibliográfia: 310. ISBN 978 963 318 070 9.

- A kötet szerkesztője egyetemi oktató, az MTA Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa; tankönyve az igazgatásszervező szakos hallgatók azonos elnevezésű tárgya oktatásához készült. Szisztematikusan tárgyalja a helyi önkormányzatokkal, mint a közigazgatás egyik fő alrendszerével kapcsolatos témákat. Így elhelyezi azokat az alkotmányos rendszerben, vázolja a hazai önkormányzatokat érintő nemzetközi környezetet, megkísérel meghatározni a helyi önkormányzatok fogalmát, valamint részletesen tárgyalja a helyi önkormányzatok egyes szerveivel kapcsolatos szabályokat, a helyi önkormányzatok és más állami szervek kapcsolatát, valamint az önkormányzatok gazdálkodásával és vagyonával kapcsolatos rendelkezéseket. A kötet végén kitekintés található a helyi önkormányzatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről, amely érinti azokat a tendenciákat, amelyek az új, 2013-tól hatályos önkormányzati törvény megalkotásához vezettek. (Á. Zs.)

■ *Az építési beruházás folyamata: építőipari kivitelezés*

BÁLINT Krisztián – BODNÁR Zsolt – BÓDIS Mihály – KISS Andor – SZABÓ Zsuzsanna CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Építésügyi kiskönyvtár, 2061-8549; 5.)

Kézikönyv. Terjedelem: 426. ISBN 978 963 295 054 9.

- A szerzők közigazgatási szakemberek. Munkájuk számos gyakorlati jó tanáccsal szolgál az építkezni szándékozók számára; választ adva arra, hogy „kivel, milyen szerződés alapján és milyen feltételekkel kivitelezteünk?”. Többek kö-

zött bemutatásra kerülnek a kivitelező kiválasztásának szabályai, az, hogy miképpen kell a kivitelezési szerződést megkötni, továbbá, hogy ki a kivitelező, a beruházáslebonyolító, az építési műszaki ellenőr, a felelős műszaki vezető és mi a feladatuk. A könyv szerzőinek figyelmét nem kerülte el az sem, hogy tájékoztassák az olvasót arról, hová kell a kivitelezés megkezdését bejelenteni, valamint hogyan zajlik a műszaki átadás-átvételi, valamint a birtokba adási eljárás, és mikor történik a vállalkozó kifizetése. (B. A.)

■ *Bizonyítás a közigazgatási eljárásjogban I–II.: A közigazgatási bizonyítás elmélete; A közigazgatási bizonyítás gyakorlata*

BOROS Anita

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 164. (I.), 262. (II.). Bibliográfia: 149–164., 245–262. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9722 80 4.

- A szerző egyetemi oktató. A könyv első kötete a közigazgatási eljárásban alkalmazott bizonyítás elméleti kérdéseivel ismerteti meg az olvasót. Hiánypótló munkáról van szó, mely nem csupán a bizonyítási eljárás történetét mutatja be, de összehasonlítást is tesz a más jogterületeken alkalmazott bizonyítási eljárásokkal. A második kötetben konkrét példákon keresztül vizsgálja meg az általános bizonyításelméleti kérdések és intézmények eljárásjogi megvalósulását, valamint foglalkozik a bizonyítás eszközeivel és a bizonyítás foganatosításának gyakorlati lépéseivel. (B. A.)

■ *Az önkormányzati működés alapjai*

BOROS Anita – BUDAI Balázs – FEIK Csaba – SZALAI András – TÁBIT Renáta – TEMESI István

Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Budapest, 2010.

(Sorozat: Polgármester Akadémia; 1.)

Tananyag. Terjedelem: 143. Bibliográfia: 141–142. ISBN 978 963 89068 0 9.

- A szerzők többségükben egyetemi oktatók; munkájuk célja egy olyan jegyzet megalkotása volt, mely haszonnal forgatható a polgármesterek, illetve az önkormányzatoknál dolgozók számára. Az önkormányzatok működéséről nem csupán elméleti iránymutatást ad, hanem számos praktikus tanáccsal is szolgál. Az önkormányzatok kialakulásán túl többek között foglalkozik a közigazgatási hatósági eljárás, az e-igazgatásszervezés, a közszolgálat, valamint a társulások kérdéseivel is. A kötet fejezeteit ellenőrző kérdések és feladatok zárják, amelyek a megszerzett ismeretek elmélyítését célozzák. (B. A.)

■ *Az építési beruházás folyamata: ellenőrzés – szankciók*

FAZEKAS János – KISS Andor – PAPP Ferenc

CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Építésügyi kiskönyvtár, 2061-8549; 6.)

Kézikönyv. Terjedelem: 216. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 055 6.

- A szerzők egyetemi oktatók. Az építési beruházás kérdéseit körbejáró alisorozat eme darabjából megtudható, hogy kik, mikor és hogyan ellenőrizhetnek, illetve

milyen szankciókat alkalmazhatnak építésügyi jogszabálysértés esetén. A könyv pontos képet ad arról, hogy milyen szerepe van az építésügyi hatóságnak, mi az az építésfelügyelet, milyen jogosítványokkal rendelkezik a munkaügyi, munkavédelmi, fogyasztóvédelmi hatóság építésügyi területen, továbbá milyen körben lehetséges az adóhatósági ellenőrzés, illetve a szakmai kamarák ellenőrzése, nem utolsósorban pedig milyen bírságokat szabhatnak ki az egyes hatóságok az ellenőrzés során. (B. A.)

■ ***Az építési beruházás folyamata: a tervező kiválasztása***

FAZEKAS János – SZABÓ Zsuzsanna

CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Építésügyi kiskönyvtár, 2061-8549)

Kézikönyv. Terjedelem: 186. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 051 8.

- A szerzők egyetemi oktatók, illetve az építésügyi igazgatás szakemberei. Kiadványuk az építési beruházással kapcsolatos kérdéseket tárgyaló alorozat részeként azoknak nyújt útmutatást, akik már rendelkeznek telekkel, és az építési beruházás célját, valamint telepítési követelményeit is ismerik, azonban még hátra van számukra a tervezők megkeresése, valamint az építészeti-műszaki terv (engedélyezési, kivitelezési terv) kidolgoztatása. Útmutatással szolgál többek közt a tervezőkre vonatkozó követelményekről, a tervpályázat kiírásáról, a tervezési szerződésről, a kapcsolódó szerzői jogokról, a tervező felelősségéről és jogosultságairól, a szakértő és a tervező összeférhetlenségi előírásairól. (B. A.)

■ ***Rendészeti kommunikációs lexikon: szókészlet, szókincstár, szókínálat***

GARAMVÖLGYI László

Régimódi Könyvesbolt, Gyöngyös, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 320. Bibliográfia: 319–320. ISBN 978 963 88604 2 2.

- A szerző közíró, 1998 és 2009 között rendőrségi szövívő. Munkája több terület korszerű ismeretanyagát kapcsolja össze. Egyfelől egységes szerkezetbe foglalja azokat a rendőrséggel és rendészettel kapcsolatos fogalmakat és kifejezéseket, amelyek ismerete a modern kor embere számára elengedhetetlenül szükséges, másfelől betekintést nyújt a szervezeti kommunikáció világába is. A hétköznapi életben sokszor alkalmazott idegen szavak magyarázata mellett a szerző számos kriminalisztikai és jogi kifejezés tartalmát is megmagyarázza. (B. A.)

■ ***Polgármesterek, önkormányzati képviselők kézikönyve***

Gelencsér József – Gyergyák Ferenc – Kiss László (szerk.)

Átdolgozott kiadás. Közigazgatás-módszertani Oktatási és Szolgáltató Bt., Pécs, 2010.

(Sorozat: Közigazgatás a gyakorlatban, ISSN 1218-8018; 38.; Jegyzők dokumentumtára; 37.)

Kézikönyv. Terjedelem: 321. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 86965 7 1.

- A szerzők gyakorló közigazgatási szakemberek, illetve egyetemi oktatók. Munkájuk kiindulópontja, hogy a polgármesteri és képviselő-testületi munka eredményes ellátásához nélkülözhetetlen a szakmai ismeretek folyamatos karbantartá-

sa. Ehhez nyújt segítséget a kötet, amely részletesen foglalkozik hazánk Európai Unióhoz történt csatlakozásának önkormányzatokra gyakorolt hatásaival, az önkormányzatoknak a jogállamban, valamint a hatalommegosztás rendszerében elfoglalt helyével. (B. A.)

■ **Képviselő leszek. Önkormányzati képviselők kézikönyve – az önkormányzati gazdálkodásról**

LACÓ Bálint – KEMENSZKY Sándor – FARKAS Sándorné; Gurnik Ágnes (alkotószerek.)
Saldo, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 152. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 638 363 3.

- A szerzők a Magyar Államkincstár területi szerveinél dolgozó szakemberek. Kézikönyvük a települési és területi önkormányzati képviselők számára nyújt segítséget azáltal, hogy összefoglalja az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozó legfontosabb jogszabályokat, bemutatja az idekapcsolódó intézményeket, valamint a területtel szorosan összefüggő gyakorlati kérdéseket. Külön fejezetekben tárgyalt témakör, pl. az önkormányzatok helye az államháztartás rendszerében; az önkormányzás jogi és szervezeti keretei; a közszolgáltatást megalapozó tervek és pénzügyi feltételek; a gazdálkodás szervezése; az önkormányzatok együttműködése; a helyi önkormányzatok működésének, gazdálkodásának ellenőrzése. A kötetben jogszabályjegyzék is található. (B. A.)

■ **Az építési beruházás folyamata: a telek**

KURUCZ Mihály – RÁTH György

CompLex, Budapest, 2010.

(Sorozat: Építésügyi kiskönyvtár, 2061-8549)

Kézikönyv. Terjedelem: 328. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 050 1.

- A szerzők az ingatlan-, illetve építésügyi igazgatás szakemberei, K. M. emellett egyetemi oktató. Útmutatójuk az építési beruházás folyamatához kapcsolódó alorozat része, amelyik kifejezetten az építési telek kiválasztásával kapcsolatos (pénzügyi, személyes, terület- és településrendezési, környezetvédelmi, ingatlan-nyilvántartási, tulajdonjogi) döntési szempontokat vizsgálja. A jogi eszközök, eljárások közül tárgyalják a kisajátítást (lejegyzést), a településrendezést, a telekalakítást, a telekről való rendelkezést, a különböző korlátozásokat, tilalmakat, illetve az ingatlan-nyilvántartás útvesztőit. (B. I.)

■ **A polgármester mint a helyi önkormányzat képviselője a szerződéses jogviszonyokban**

MÉHES Tamás

Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Budapest, 2010.

(Sorozat: Polgármester Akadémia; 2.)

Tananyag. Terjedelem: 87. Bibliográfia: 84–86. ISBN 978 963 89068 1 6.

- A polgármesteri tevékenység eredményesebb ellátásához nyújt segítséget a szerző munkája, mely a Polgármester Akadémia jegyzetei között is helyet kapott. A kiadvány három részében az önkormányzatok jogalanyisága, a kötelmi jog, illetve az önkormányzati feladatoknak a gazdálkodó szervezetek útján való

ellátása kérdéseit tárgyalja. Ennek során kitér a polgármester tisztségére, annak jogi szabályaira, valamint az önkormányzat szerződéses viszonyaival összefüggő teendőire is. A tananyag a TÖOSZ honlapján, az interneten is elérhető. (B. A.)

- *Gyermekvédelmi és gyámügyi jogszabályok gyűjteménye, 2010*
 Paál György (szerk.)
 Pénzügyi Tájékoztató Iroda, Hagyárosbörönd, 2010.
 Jogszabálygyűjtemény. Terjedelem: 427. ISSN 2060-8098.

 - A hatályosított tartalommal, évente megjelenő kiadvány a helyi önkormányzatoknak, a gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményeknek, illetve a gyámhivatalokban dolgozóknak nyújt segítséget a rájuk vonatkozó előírások összegyűjtésével. A szakterület (a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás, a gyermekvédelmi szakellátó rendszer) vonatkozó előírásai mellett a családjogi törvény is teljes terjedelmében olvasható benne. (B. A.)

- *Európában a megye: reform előtt? Tudományos konferencia: előadások és hozzászólások a 2009. október 15–16-i pécsi konferencián*
 Pálné Kovács Ilona (szerk.)
 Baranya Megyei Önkormányzat, Pécs, 2010.
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 191. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén. ISBN 978 963 7187 32 2.

 - A kötet szerzői – a címben szereplő rendezvény előadói – egyetemi oktatók, vezető közigazgatási szakemberek és politikusok. A tanulmánykötet a helyi önkormányzatok egyes kérdéseit világítja meg. A témák között fellelhetők többek között a választási rendszer és a közigazgatás reformjáról, a megyei önkormányzatok helyzetéről, a középszintű szolgáltatásokról szóló értekezések, valamint az önkormányzati finanszírozási rendszer korszerűsítéséről és a fejlesztéspolitika területi hatásairól szóló tanulmányok. (B. A.)

- *Általános közigazgatási jog*
 PATYI András – VARGA Zs. András
 Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.
 (Sorozat: Institutiones Juris, 1218-9375; Dialóg Campus Tankönyvek, 1418-1274)
 Tankönyv. Terjedelem: 398. Bibliográfia: 389–398. ISBN 978 963 9950 16 0.

 - A szerzők egyetemi oktatók, egyben alkotmánybírósági főtanácsadóként, illetve a legfőbb ügyész helyetteseként gyakorló jogászok. A közigazgatási jog általános részével foglalkoznak, amely a joganyag minden változása ellenére is egyfajta egységet, stabilitást biztosít, és a speciális szabályokat könnyebben megismerhetővé teszi a diákok számára. Munkájukat három nagy részre bontották, külön „könyvekben” tárgyalva a közigazgatás alkotmányos meghatározottságát, a működési és a szervezeti kérdéseket. Az eltérő életútjukból fakadó különböző, gyakorlati tapasztalatok, szempontok egyaránt megjelennek a könyvben, annak igényével, hogy – oktatóként – mégis világos és érthető leírást adjanak. (B. I.)

- *Az építési beruházás folyamata: építési előírások*
 RÁTH György – SZABÓ Zsuzsanna
 CompLex, Budapest, 2010.
 (Sorozat: Építésügyi kiskönyvtár, 2061-8549; 3.)
 Kézikönyv. Terjedelem: 396. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2950 52 5.
- A szerzők az építésügyi központi igazgatás szakemberei. Kötetük valójában egy sorozaton belüli sorozat eleme, az építési beruházás folyamatának jogi hátterét bemutató munkák egyike. Azon kérdésekre ad választ, hogy milyen előírások alapján, milyen feltételekkel terveztessünk, kivitelezessünk, vásároljunk építési anyagot, s milyen energetikai követelményeket kell és érdemes betartani, figyelembe venni. Lényeges körülményként tárgyalja, hogy a tervező, a kivitelező mit, miért úgy csinál, ahogyan teszi; milyen előírások betartása, milyen feltételek teljesítése mellett teljesülhetnek azok a minőségi elvárások, amelyeket az építető, beruházó elképzelt, a szerződésben megkövetelt; melyek azok a tűzvédelmi, egészségvédelmi, állékonysági, építészeti elvárások, amelyek építményünk funkcionális, alaprajzi kialakítását vagy külső homlokzati, építészeti megjelenését jobbá teszik; s végül milyen eszközökkel tehetjük gazdaságosabbá épületeinket. (B. I.)
- *Sportjog. A 2004-es sporttörvény magyarázata*
 SÁRKÖZY Tamás
 2., hatályosított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010.
 Monográfia. Terjedelem: 448. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN 978 963 258 083 8.
- A szerző egyetemi tanár. Áttekintést ad a magyar sportjog fejlődéséről, strukturális problémáiról (mint a jogági jelleg, az állami és az önszabályozás problémája, a belső és a nemzetközi szabályozás viszonya), elemzése középpontjában azonban az új sporttörvény és végrehajtási jogszabályai állnak. Bemutatja az amatőr és a hivatásos sportoló jogállását, a versenyengedélyt, illetve a sportolók átigazolását, valamint fegyelmi felelősségét. Ezt követi a sportszervezetek jogállásának és a sport központi államirányítási rendszerének az ismertetése. A munka foglalkozik a sporttal kapcsolatos kereskedelmi szerződésekkel (szponzoráció, média-kapcsolatok), a sportlétesítmények jogi helyzetével, valamint a sportesemények szervezésével is. Függelékében a sporttörvény és valamennyi végrehajtási rendeletének 2010-ben hatályos szövege megtalálható. (B. I.)
- *Territorial consolidation reforms in Europe*
 Swianiewicz, Pawel (szerk.)
 Open Society Institute, Local Government and Public Service Reform Initiative, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 341. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén. ISBN 978 963 9719 16 3.
- Az interneten is elérhető, angol nyelvű kiadvány átfogó képet nyújt a helyi önkormányzatokkal kapcsolatos reformokról, amiket az elmúlt időszakban az európai államokban végrehajtottak. Habár a kiadvány jelentősebb terjedelemben a közép-

és kelet-európai államok (pl. hazánk mellett Macedónia, Szlovákia, Ukrajna) ez irányú átalakításait ismerteti, egyes nyugat-európai országok (mint Dánia, Németország keleti tartományai) bemutatását sem mellőzi. Külön foglalkozik a területi reformok közösségi vetületével, azok fogadtatásával, a közszolgáltatásokra, valamint a helyi autonómiára gyakorolt hatásaival és természetesen azzal, hogy a sikerek, illetve esetleges sikertelenségek milyen okokra vezethetők vissza. A kiadvány utolsó része a méret és a demokrácia (kapacitás, hatékonyság) összefüggései mellett a területi kooperációkban rejlő lehetőségeket tárgyalja. (B. A.)

- *Közbeszerzés gyorskommentár: a közbeszerzési törvényről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 2010. szeptember 15-én hatályba lépett módosításairól*
TÁTRAI Tünde
CompLex, Budapest, 2010.
Kommentár. Terjedelem: 230. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 2951 10 2.
- A kommentár a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény újabb, nagymértékű módosítása nyomán, az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvénnyel hatályba lépett szabályok értelmezését, legfontosabb összefüggéseit egységesen tartalmazza. A kommentár az egyszerűsítés, pontosítás, a korrupció elleni küzdelem, a kis- és középvállalkozások támogatása érdekében született újítások minél teljesebb megismerését, a közbeszerzés jogszabályi környezete változásának követését szolgálja. Áttekinthető formában tartalmazza a módosítás előtti és utáni szabályokat a módosult paragrafusok sorrendjében, melynek során utalás történik más szabályokkal való összefüggésekre is. (B. I.)
- *Közigazgatási jog 4. Európai közigazgatás*
Torma András (szerk.)
Könyvműhely.hu, Miskolc, 2010.
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 278. Bibliográfia: 271–277. ISBN nincs.
- A szerzők egyetemi oktatók, könyvük az európai közigazgatással foglalkozik, ami nem szó szerint értendő, hiszen a közigazgatás intézményrendszere nemzetközileg eltérő, és az Európai Unió sem rendelkezik saját, a tagállamok igazgatását ellátó szervezetrendszerrel. A szerzők a fogalom alatt az EU szerveinek működését, személyzetét, regionális politikáját és a tagállamokkal való kapcsolatát, jogalkotási mechanizmusát értik. Előnye, hogy témájából adódóan túlnyomórészt külföldi szakirodalomból táplálkozik, felhasználva a legfrissebb uniós joganyagot és jogeseteket. A mű előzménye egy másik kiadónál megjelent, azonos című tananyag 2008-ból. (V. B.)
- *A közigazgatási jog alkotmányos meghatározottsága*
VARGA Zs. András
Dialóg Campus, Pécs, 2010.
Monográfia/tankönyv. Terjedelem: 168. Bibliográfia: 164–168. ISBN 978 963 9950 23 8.

- A szerző egyetemi oktató, a legfőbb ügyész helyettese. Kiindulópontja, hogy a jogági besorolást tekintve eltérő jogfejlődést tapasztalhatunk az angolszász és a kontinentális rendszerekben. Különösen a német közjogi irodalomban érhető tetten az az elmélet, amely szerint a közigazgatási jog lényegét tekintve konkretizált alkotmányjog, míg az angolszászok a két jogágot teljesen soha nem választották szét. A szerző célja egyrészt e nyugat-európai módszer, másrészt a magyar közigazgatási jog, illetve a központi államigazgatási szervezet alkotmányjogi kötődésének a következetes bemutatása. Ismerteti a közigazgatás kontrollmechanizmusait, ezen belül kiemelt hangsúllyal a jogalkalmazási típusú alternatív kontrolleszközöket. Foglalkozik az ombudsmani vizsgálatokkal és azok kritikájával, az ügyészi törvényességi felügyelettel, valamint a közhatalom gyakorlásával összefüggő igények polgári peres érvényesíthetőségével, amely a közigazgatás alternatív kontrolleszközeként fogható fel. (Á. Zs.)

MUNKAJOG

- *Az atipikus munkajogviszonyok*
BANKÓ Zoltán
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 222. Bibliográfia: 193–216. ISBN 978 963 9950 28 3.
- A szerző egyetemi oktató, az atipikus munkajogviszonyok holisztikus vizsgálatát végzi el hiánypótló jelleggel. A téma ugyan széles körű szakirodalmi feldolgozottsággal rendelkezik, a szerző mégis új megvilágításba helyezi azt. Erénye a külföldi egyetemeken és kutatóintézetekben szerzett tapasztalatok átültetése. Az atipikus jogviszonyokat két szempontból dolgozza fel: egyrészt a munkajog dogmatikai kérdései felől közelít a témához, másrészt pedig a hazai és az uniós szabályok összevetését végzi el. (D. D.)
- *Munkavédelmi és munkaügyi ellenőrzés a kereskedelemben*
CSATÁRI Mihályné – KRIZSÁN Zsuzsanna
CompLex, Budapest, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 320. Bibliográfia: 298. ISBN 978 963 295 098 3.
- A szerzők a munkabiztonsági, illetve munkaügyi szakigazgatásban dolgozó szakemberek; témájukat a kereskedelmi szektor sajátosságainak megfelelően járják körül. A történeti előzmények kibontása mellett közérthetően ismertetik a munkavédelem alanyainak feladatait. Hangsúlyosan jelennek meg a munkaügyi ellenőrzés során felmerülő gyakorlati problémák, amelyeket a jogszabályi rendelkezésekhez kapcsolnak a szerzők. A könyv gyakorlati szemszögből láttatja a munkabiztonság személyi és tárgyi feltételei megvalósításának mibenlétét is. A jogszabályi hivatkozások, az esettanulmányok, a kérdések és a felügyelők válaszainak megismerésében piktogramok segítenek eligazodni. (D. D.)

- *A részmunkaidős foglalkoztatás tendenciái és terjedésének tényezői az Európai Unióban és Magyarországon*
 SERES Antal
 MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2010.
 (Sorozat: Műhelytanulmányok = Discussion Papers, ISSN 1785-377X ; 2010/10)
 Műhelytanulmány. Terjedelem: 116. Bibliográfia: 85–89. ISBN 978 963 9796 99 7.
- A műhelytanulmány a részmunkaidős foglalkoztatás alkalmazási tendenciáit és a terjedését befolyásoló tényezők vizsgálatát végzi el. Hozzá kíván járulni a részmunkaidő szerepének tisztázásához, további hazai szerepének növeléséhez a foglalkoztatásban. Közgazdasági nézőpontból született, ennek megfelelően széles körben alkalmaz statisztikákat, táblázatokat. A téma feldolgozása három fejezetben történik meg: az általános bevezetést követően külön az Európai Unió és a magyarországi helyzet bemutatása. A munkajognak ezen részterületével foglalkozók számára érdeklődésre számot tartó mű ráirányítja a figyelmet a részmunkaidős foglalkoztatásban rejlő gazdasági és társadalmi előnyökre is. (Sz. Zs.)
- *Válságmenedzsment. Munkajogi és adójogi eszköztár*
 KÁRTYÁS GÁBOR – NYERGESNÉ CSÁKI MÁRIA – TAKÁCS GÁBOR
 CompLex, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 222. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 038 9.
- A szerzők munkajogi, munkaügyi döntőbírói, illetve szakszervezeti tanácsadói területen dolgozó szakemberek; könyvük megírását a 2008-ban kirobbant gazdasági és pénzügyi válság indokolta. Három részben villantják fel azokat az eszközöket, amelyek a gazdasági nehézség fokától függően alkalmazhatóak a válság kezelésére. A munkáltató egyoldalú intézkedési lehetőségeitől haladnak a beleegyezéshez kötött változtatások realizálásáig. Arra is választ kapunk, hogy a munkáltató miként tud tovább működni anélkül, hogy leépítéseket kellene eszközölnie. A bemutatott – nem pusztán munkajogi, hanem ehhez kapcsolódó adójogi és cégjogi – eszközök nemcsak válsághelyzetben hívhatóak segítségül, hanem a munka hatékonyabb megszervezéséhez is. (D. D.)

EURÓPA-JOG, NEMZETKÖZI JOG

- *A közszolgálati média és az európai versenyjog. Közszolgálati média a változó világban*
 BAYER Judit – KOPPÁNYI Szabolcs – NYAKAS Levente – TÉNYI Géza
 MTA Jogtudományi Intézete Infokommunikációs Jogi Centrum – L'Harmattan, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 158. Bibliográfia: 151–155. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 2362 75 5.
- A szerzők médiajogi kutatók, egyetemi oktatók. A kötet főtárgya a közszolgálati média eurokonform működési módjának elemzése. Sorra veszi a médiakörnyezeti változásokat, és többek között részletesen elemzi az internetes megjelenés és az európai versenyjogi szabályok követelményeinek kérdését. A közszolgálati

médiát az uniós versenyjog tárgyaként vizsgálja, mivel az unió a médiaszolgáltatásokat is gazdasági nézőpontból határozza meg, így a négy alapszabadság egyike, a szolgáltatásnyújtás hatálya alá kerül ezen jogterület. A témát a szerzők monografikus részletességgel, nagymértékben külföldi szakirodalomra támaszkodva dolgozzák fel, öt fejezetben különítve el az egyes aspektusokat. (Sz. Zs.)

■ *Versenyjog*

Boytha Györgyné – Tóth Tihamér (szerk.)

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, Budapest, 2010. (Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának könyvei, ISSN 2062-0837)

Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 417. Bibliográfia: 409–417. ISBN 978 963 308 017 7.

- A szerzők versenyjogi szakértők, egyetemi oktatók. Kötetük célja kettős: egyrészt egy jól használható egyetemi tankönyv, másrészt a gyakorlati szakemberek számára is praktikus kézikönyv közreadása. A hazai és az uniós versenyjogi szabályozás rendszerezett áttekintése tíz nagyobb szerkezeti egységre tagolódik. Az általános bevezetést követően az egyes tiltott piaci magatartásokat (gazdasági erőfölénnyel visszaélés, versenykorlátozó megállapodások) tárgyalja. Majd nemzetközi kitekintés keretében nyerhet bepillantást az olvasó akár a svéd vagy az amerikai szabályozás sajátosságaiba. (Sz. Zs.)

■ *Nemzetközi jog I–II.*

BRUHÁCS János

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2009/2010.

(Sorozat: Dialóg Campus tankönyvek, 1418-1274; Institutiones Juris, 1218-9375) Tankönyv. Terjedelem: 247. (I. kötet), 382. (II. kötet). Bibliográfia az egyes fejezetek végén. ISBN 978 963 7296 82 6; 978 963 9950 25 2.

- A szerző egyetemi oktató. Kétkötetes munkája a nemzetközi jog általános és különös részét tekinti át. Az első kötet a nemzetközi jog általános kérdéseivel foglalkozik, így a jogalkotás, jogalkalmazás, a nemzetközi jog és az uniós jog, valamint a nemzeti jogrendszerek viszonya, nemzetközi felelősség, a viták rendezése témaköreit tárgyalja. A második kötet a nemzetközi jog egyes speciális területeit tekinti át: az állam nemzetközi jogi helyzetét, a nemzetközi folyók jogát, a tengerjogot, a világűrjogot, az emberi jogok rendszerét, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogát és a kollektív biztonság elvét egyaránt tárgyalja. (B. I.)

■ *Nemzetközi választottbíráskodás*

HORVÁTH Éva

HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 299. Bibliográfia: 287–291. ISBN 978 963 258 100 2.

- Aszerző a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény létrejöttét és az azon alapuló (választott-) bírósági gyakorlatot. Külföldi példákkal összehasonlítva mutatja be azt a folyamatot, amely-

nek során az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága (UNCITRAL) által kidolgozott, a kereskedelmi választottbíráskodás szabályozásának harmonizálását célzó mintatörvény hazai adaptációja megtörtént. Ismerteti a külföldi választottbírási ítéletek elismeréséről és végrehajtásáról szóló New York-i Konvenciót és az ahhoz kapcsolódó gyakorlati kérdéseket, a WTO-n belüli vitarendezést, valamint a Washingtoni Egyezményt és azzal összefüggésben az ICSID-eljárást is, és kitér az alternatív vitarendezési módokra, mindenekelőtt a mediációra. (B. I.)

■ *Az Európai Unió szerződéses reformja: az Unió Lisszabon után*

HORVÁTH Zoltán – ÓDOR Bálint

2. kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010.

Kézikönyv. Terjedelem: 767. Bibliográfia: 429–432. ISBN 978 963 258 105 7.

- A szerzők az uniós jog szakértői, az EU szerződéses reformjához vezető tárgyalási folyamat aktív résztvevői voltak. A kötet 2008-as első kiadása után a Lisszaboni Szerződés által bevezetett újítások feldolgozásával készült el az uniós jog egyes területeit (jogforrások, uniós polgárság, hatáskörök, intézmények, döntéshozatali eljárások, uniós pénzügyek, közös politikák) áttekintő, új kiadás. Az első fejezet részletesen ismerteti a Lisszaboni Szerződés elfogadásához vezető folyamatokat. A kötet tartalmazza a két uniós alapszerződés egységes szerkezetbe foglalt változatának teljes, hatályos szövegét. A Lisszaboni Szerződés által bevezetett változások áttekintését segíti a mellékletbe foglalt három táblázat, a különböző szabályozási területeken alkalmazandó döntéshozatali eljárásokról, az egyhangú döntéshozatalt igénylő rendelkezésekről és a szerződési cikkek régi és új számozásának megfeleltetéséről. (F. F.)

■ *Nemzetközi jog*

Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.

Tankönyv. Terjedelem: 494. Bibliográfia: 477–479. ISBN 978 963 312 022 4.

- A tíz szerző mindegyike kötődik az ELTE ÁJK Nemzetközi Jogi Tanszékéhez, tanítványai a tanszéket több évtizedig vezető Valki László professzornak, akinek munkájukat ajánlják. A tankönyv politológiát, nemzetközi kapcsolatokat, biztonság- és védelempolitikát és hadtudományt hallgatók részére készült. Számukra a nemzetközi jogi általános tanok kevésbé fontosak, mint például az erőszak tilalmával összefüggő kérdések, vagy az államközi konfliktusok szempontjából jelentős területek, mint az emberi jogok és a kisebbségi jogok, a környezet megóvására vonatkozó nemzetközi jogi normák vagy az államfelelősség. A kötet belső arányait ez a sajátosság határozza meg: az említett témák részletesebb kifejtése mellett a szerzők rövidebben foglalják össze az általános nemzetközi jogi ismereteket (a nemzetközi jog alapvető fogalmait, forrásait) és a nemzetközi kapcsolatok intézésének egyes kérdéseit (nemzetközi szerződések joga, diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga). (Sz. Zs.)

- *Az Európai Unió közös politikái*
Kengyel Ákos (szerk.)
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010.
(Sorozat: Nemzetközi gazdaság szakkönyvtár, ISSN 2061-1080)
Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 555. Bibliográfia a fejezetek végén és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 05 8748 8.
- A szerzők egyetemi, főiskolai oktatók, illetve az MTA kutatói. A kötet elsősorban a joghallgatók számára mutatja be az európai integrációs folyamatban kialakított legfontosabb uniós politikákat. Így a gazdasági együttműködésen kívül eső, kiemelt jelentőségű politikákat (közös kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés) éppúgy tárgyalja, mint a klasszikus gazdasági alapú versenypolitikát, közös kereskedelempolitikát, agrárpolitikát, a monetáris vagy a kohéziós politikát. Az utolsó fejezet az egyes politikák finanszírozását biztosító közös költségvetéssel foglalkozik, a bevezető pedig áttekinti az integráció történetét. A tananyag elsajátítását az egyes fejezetek elején rövid áttekintés, kiemelések, magyarázó ábrák és táblázatok segítik. A szerkesztő utószavában felhívja a figyelmet, hogy a fejezetek 2008–2009-es lezárásúak, így a Lisszaboni Szerződés módosításait nem tartalmazzák. (F. F.)
- *A nemzetközi jog fejlesztésének lehetőségei és korlátai a nemzetközi bíróságok joggyakorlatában*
Kovács Péter
Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, Budapest, 2010.
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának könyvei, ISSN 1417-7285. Jogtudományi monográfiák, ISSN 2061-5191; 1.)
Monográfia. Terjedelem: 319. Bibliográfia: 283–308. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 92 0677 9.
- A szerző alkotmánybíró, egyetemi tanár. Monográfiája a nemzetközi bíróságok (elsősorban a Hágai Nemzetközi Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága) nemzetközi jogfejlesztésben betöltött szerepét elemzi. A kötet kiindulópontja az a megfigyelés, hogy a nemzetközi bíróságok ítélezési gyakorlatának formálódásáról, a ratio decidendi megtalálásáról, az obiter dictum megfogalmazásához vezető útról, tehát a jogfejlesztés háttéréről elenyésző információ áll a nyilvánosság rendelkezésére. Célja a bírósági jogfejlesztés legjellemzőbb típusainak és korlátainak bemutatása a konkrét döntések meghozatalához vezető főbb okok feltárásával. A bírósági jogfejlesztés okai között a jogi és nem jogi (történelmi, társadalmi) okokat is tárgyalja. Ugyanígy a jogfejlesztés korlátait elemző fejezet is két részre bomlik: a jogi (írott jogra visszamutató és nem szerződési) és nem jogi korlátokat vizsgáló alfejezetre. A kötethez Herczegh Géza írt előszót, aki a mű szakmai lektora is volt. A szerző munkáját az ő emlékének ajánlja. (F. F.)
- *Elnökségi munka az Európai Unióban*
Rónay Miklós – Szörényi András (szerk.)
Gondolat, Budapest, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 259. Bibliográfia: 254–259. ISBN 978 963 693 293 0.

- A szerzők nagyrészt nemzetközi kapcsolatok szakos PhD-hallgatók, ebből adódóan a kötet elsősorban politikatudományi munkának tekinthető. A könyv a magyar soros uniós elnökség átvétele előtt jelent meg. Célja az elnökségre való felkészülés jegyében a 2003 utáni elnökségi programok és azok megvalósulásának összehasonlító elemzése, amihez a szerzők munkája, illetve kutatásai szolgálnak kiindulópontul. A kötet a Magyarországra váró elnökségi feladatokat nem elvontan, az uniós szabályozáson és intézményrendszeren keresztül mutatja be, hanem a korábbi, tizenhárom tagállam által ellátott elnökségek konkrét eredményein keresztül. A vizsgálat tehát az egyes tagállami elnökségek kapcsán elsősorban arra irányul, hogy az adott tagállam mennyire volt képes tudatosan alakítani elnökségi programját, megfelelni belpolitikai céljainak és a nemzetközi elvárásoknak. A tanulmánykötet mindemellett általában ismerteti az elnökségi munka tartalmát és legfontosabb mozzanatait, és állást foglal arról, hogy mikor tekinthető egy uniós elnökség sikeresnek. (F. F.)
- *Kézikönyv a Tanács eljárási szabályzatához*
STELBACZKY Tibor
Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Budapest, 2010.
(Sorozat: EU-elnökségi füzetek)
Kézikönyv. Terjedelem: 102. Bibliográfia nincs. ISBN nincs.
- A szerző az Európai Unió mellett működő magyar Állandó Képviselőt diplomatája. Kötete az EU soros magyar elnökségére való felkészülés jegyében született. Célja a Tanács által, saját működési rendjére vonatkozóan, 2009. december 1-jén elfogadott szabályzat magyarázó, részletes bemutatása. A művet, amely a Kormány honlapján elektronikusan is elérhető, pragmatikus szemlélet jellemzi, röviden, lényegre törően ismerteti az eljárási szabályzatot, nagymértékben támaszkodva az uniós alapszerződések cikkeire. (Sz. Zs.)
- *A nemzetközi jog alapkérdései a nemzetközi kapcsolatok elméletének és történetének viszonylatában*
SZÜCS LÁSZLÓNÉ SISKA Katalin
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2010.
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 255. Bibliográfia: 241–255. ISBN 978 963 318 085 3.
- A szerző egyetemi oktató, munkája elsősorban a közigazgatási mesterszakos hallgatók számára készült. A klasszikus, nemzetközi jogi tárgykörök (mint a diplomáciai és konzuli kapcsolatok, nemzetközi szervezetek, humanitárius intervenció, háborúk joga) mellett külön fejezetet szentel a nemzetközi kapcsolatok fogalmának és történetének. Olyan aktuális nemzetközi problémákkal is foglalkozik, mint a globalizáció, a terrorizmus, a multikulturalizmus, a globális környezeti kihívások és a globális pénzügyi rendszer. Különálló fejezet tárgyalja a nemzetközi jog egyik legspeciálisabb területét: az Európai Unió külpolitikai tevékenységét. A tananyag elsajátítását a jól átlátható tagolás, félkövér kiemelések, felsorolások segítik. (F. F.)

- *Bevezetés az Európai Unió közpolitikai rendszerébe*
VARJU Márton
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2010.
Tankönyv. Terjedelem: 221. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 318 071 6.
- A szerző egyetemi oktató. Tankönyve elsősorban az igazgatásszervező alapképzésben részt vevő hallgatók számára készült, döntően külföldi szakirodalom segítségével. Részletesen ismerteti az Európai Unió közpolitikai rendszerét: külön fejezetben foglalkozik az európai kormányzási módszerekkel, az unió versenypolitikájával, külkapcsolataival, valamint a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térséggel. (Sz. Zs.)
- *Az Európai Bíróság védjegyjogi gyakorlata II. 2006–2010*
VIDA Sándor
Novotni Alapítvány a „Magánjog fejlesztéséért”, Miskolc, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 442. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9360 75 4.
- A szerző az iparjogvédelem és a védjegyjog egyik legelismertebb hazai szakértője. Kötete a 2006-ban megjelent, hasonló című könyv folytatása, melyet az első kötet joghallgatók és jogalkalmazók körében aratott sikere hívott életre. A mű tematikusan feldolgozva tárgyalja az Európai Bíróság védjegyjogi esetjogát, és ismerteti a főtanácsnoki indítványokat is. Az ítéletekhez kommentárt fűz, gyakran kitérve a hazai gyakorlatra is. A kötet huszonegy részre tagolódik, a felosztás logikája az egyes védjegyjogi problémákra, illetve a hozzájuk kötődő esetjogra épül. Funkcionális megközelítésének köszönhetően megkerülhetetlen kiindulópont a téma iránt tudományosan érdeklődők számára, ugyanakkor a gyakorlati élet kihívásainak megoldásában is hasznos segítségül szolgál. A könyv végén tárgymutató és a hivatkozott ítéletek listája segíti az olvasót a tájékozódásban. (Sz. Zs.)
- *Az EU-elnökség. Jogi, szervezeti és tudománypolitikai vetületek*
Vörös Imre (szerk.)
CompLex, Budapest, 2010.
Kézikönyv. Terjedelem: 235. Bibliográfia: 229–235. ISBN 978 963 2951 16 4.
- A kötet a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézete európai jogi műhelyében készült a soros magyar EU-elnökségre való felkészülés jegyében. Célja, hogy áttekintést adjon az EU intézményrendszeréről, működéséről (beleértve a történeti fejlődést is) úgy, hogy mindez az EU-elnökség mibenlétére, feladataira, lebonyolítására fókuszáljon. A mű négy kérdéskörrel foglalkozik. Az első az unió szervezeti-működési kérdéseiről, a második a változó elnökségi modellekről tájékoztatja az olvasót. A harmadik fejezet részletezi az egyes elnökségek tapasztalatait a 2004-es bővítést követően, a negyedik pedig az akkor még eljövendő magyar elnökség kihívásait tárgyalja. A Függelék a kronológia és az EU-elnökség működésére vonatkozó jogszabályok gyűjteménye mellett a Tanács néhány formációjáról is áttekintést ad. (Sz. Zs.)

- *Versenyjog*
 Richard WHISH
 Hörömpöli-Tóth Levente, Nagy Csongor István, Szilágyi Pál (ford.)
 HVG-ORAC, Budapest, 2010.
 Kézikönyv. Terjedelem: 1003. Bibliográfia: 983–986. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 097 5.
- A kötet a 2008-ban, 6. kiadásban megjelent *Competition Law* című versenyjogi alapmű magyar fordítása, szerzője a londoni King's College professzora. A mű célja az Európai Unióban, valamint az Egyesült Királyságban hatályos versenyjogi szabályok elemző bemutatása. A kötet huszonhárom szerkezeti egységre tagolódik, melyek részletesen elemzik többek között a fúziókontrollt, a horizontális és vertikális megállapodásokat, az erőfölénnyel való visszaélést, a szellemi tulajdonjogok kérdését, illetve a tagállamok versennyel kapcsolatos kötelezettségeit. Az uniós és nemzeti szabályozás bemutatásán kívül a szerző kitér a közgazdasági összefüggésekre is. A könyv használatát rendkívül precíz irodalomjegyzék, jogszabályjegyzék, illetve külön tárgyszavas jegyzék segíti. A szerző felhívja a figyelmet, hogy a mű lezárására a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése előtt került sor. (Sz. Zs.)

RÓMAI JOG, JOGTÖRTÉNET

- *A modern állam és jog történeti alapjai*
 LEHOTAI Veronika
 Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2010.
 Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 117. Bibliográfia: 115–117. ISBN 978 963 661 934 3.
- A szerző egyetemi oktató; a címhez igazodva az állam és a jog kialakulásával, illetve fogalmával foglalkozik. A munka első része az egyetememes állam- és jogtörténet „alapvonalait” tárgyalja, a történetiséghez igazodva mutatva be az egyes államtípusokat és az állam jelentésének átalakulását. A jogforrási rendszer vizsgálata után a második részben a magyar törvényhozás, bírászkodás és a végrehajtó hatalom történetével ismertet meg. Zárásként a jogforrási rendszerről és a rendi, valamint az 1848 utáni magyar jogrendről is átfogó képet ad. (L. N.)
- *Forum Romanum. Jogesetek és szerződési minták római jogból*
 JAKAB Éva
 6., javított kiadás. LEGES Bt., Szeged, 2010.
 Tansegédlet. Terjedelem: 236. Bibliográfia nincs. ISBN 963 009 347 2.
- A szerző egyetemi tanár. A joghallgatók számára készített jogesetgyűjteménye a római jogi esetek elemzéséhez segítséget nyújtó tanácsokkal és egy mintaelemzéssel kezdődik, a szemináriumi feladatok megoldásaihoz igazodva. Ezután a személyi és családjog, a dologi jog, a szerződési jog, a delictumok és az öröklési jog köréből való esetek következnek. A kötet végén található Appendix a vizsgára való felkészüléshez megadja a lényeges kérdéseket és definíciókat. A kötetet forrásmutató zárja. (L. N.)

- *Kényszerített bíró urak. A Pécsi Királyi Törvényszék és a Pécsi Megyei Bíróság történetéből 1915–1960*

BENCZE János

Pro Pannonia Kiadói Alapítvány, Pécs, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 256. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9893 30 6.

- A szerző közíró, a 2006-ban kiadott „Tekintetes bíró urak” című könyve folytatásaként készítette munkáját. Korabeli eseteken keresztül mutatja be az 1915 és 1960 közötti bíraskodás nehézségeit. A zűrzavaros politikai helyzetben nemcsak a szerb megszállás, hanem a vörös- és fehérterror, a faszizmus, majd az 1945 utáni rögtönbíraskodás tették homályossá és „Justitia szeme elől rejtetté” a bíraskodást. A szocializmus idején a népbíróságok és a különféle koholt kulákpercek, titkos jelentésekre indult eljárások világát jól érzékelteti a szerző. Ajánlott nemcsak a bíraskodástörténet iránt érdeklődőknek, hanem azoknak a laikusoknak is, akik a korrajzokat szeretnék tanulmányozni. (L. N.)

- *Változások és változatlanságok. A magyar jogrendszer a rendszerváltás után*

FLECK Zoltán

Napvilág Kiadó, Budapest, 2010.

Monográfia. Terjedelem: 163. Bibliográfia: 159–163. ISBN 978 963 9697 62 1.

- A kötet szerzője egyetemi oktató, e könyvében 20 évet (a rendszerváltás óta eltelt időszakot) vizsgálva mondja el álláspontját a jog világában elért eredményekről, kihívásokról és a megoldatlan problémákról. A rendszerváltás értékén át az Európai Unió szerepét, a jogászságnak a változó időszakban betöltött szerepét s a legfontosabbat, a jogállamiság kereteit és a polgárok, jogvédők és a közhatalmi szervek erejét és szerepét egyszerre jellemzi. Kiemelten a polgári jogi, büntetőjogi és munkajogi változásokat és problémákat vonultatja fel, az esélyekre és fenyegetésekre is kitérve. A kötetet összegzés és felhasznált irodalomjegyzék zárja. A munka főként a közéletet-közpolitikát hallgatónak ajánlott. (L. N.)

- *A jogi kar professzorainak hozzájárulása a hazai tudományok fejlődéséhez 1667–1948. Könyvkiállítás a budapesti tudományegyetem alapításának 375. évfordulója alkalmából.*

Könyvkiállítási katalógus

Földi András (szerk.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.

(Sorozat: Bibliotheca Iuridica. Miscellanea 1587-5172; 31.)

Katalógusfüzet. Terjedelem: 169. ISBN 978 963 312 0217.

- A kiállításon az ELTE jogi kara (illetve jogelődje) 48 egykori neves professzorának mutatták be 56 darab, 1722 és 1947 között megjelent könyvét. A hazai jogélet neves szereplői előtt tisztelgő tárlat történeti sorrendben haladva mutatja be a jogászokat. Minden jogterület legnagyobb művelői kaptak benne helyet, Frank Ignáctól Szászy Istvánig. A betűrendes címjegyzék mellett tablóillusztrációk és köszönetnyilvánítás egyaránt találhatóak a kötetben. Röviden és lényegre törően kerülnek ismertetésre a jogászok munkái és életútjai, amelyeket portrék mellett a kötetekről készült és egyéb fotók egészítenek ki. (L. N.)